

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și strălătare:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Crisa în Italia.

Evenimentul crizei ministeriale din Italia a fost o surprindere pentru toată lumea politică. La nimica nu se aștepta acum cineva mai puțin, ca la retragerea lui Crispi delo guvernul italian. Și cu toate aceste retragerea, după scirile de până aici, astăzi este faptă împlinită. Demisiunea este dată. Poate în decursul zilei aflăm încă, că regele Umberto a și primit-o.

Fiindcă criza din cestiune a venit așa pe neașteptate și prelungea aceasta dintr'un incident neînsemnat, cum este proiectul de lege privitor la vama pe alcooluri, nu e mirare, că provoacă fel de fel de bănueli.

Și apoi când e vorba de bănueli nu trebuie multă trudă. Ele răsar ca ciupercile din pământ după o ploaie mănăsoasă. Răsar de te îngrozești, într-o variațiune uimitoare.

Câte nu se scriu din incidentul crizei. Că mergerea Archiducului Ferdinand la Petersburg e cauză; că este o consecință a retragerii lui Bismarck. Și moartea contelui Andrássy încă e adusă în combinațiune, și câte și mai câte alte bănueli.

Cea mai de greutate și de importanță politică însă este bănuela, că criza cabinetului lui Crispi este a se aduce în combinațiune cu risipirea sau cu alterarea alianței triple.

În adevăr, când s'ar tracta de aceasta din urmă, criza din Italia ar fi mai mare decât criza din Germania în anul trecut. Negreșit, pentru că asta n'ar mai fi criza italiană. Ar fi criza europeană în toată forma.

Însă cine va merge cu combinațiunile așa departe pe basa bănelor? În politică nu e permis nepedepsit a se combina pe baza bănelor.

Cauza adevărată a crizei încă nu e cunoscută. Ce se scrie prin țiare este mai mult pipăire în întunec, din care anevoie se întimplă să rezulte vreodată ceva ce s'fie identic cu adevărul.

Un lucru însă îl putem deduce din toate opiniunile diaristice până aci cunoscute, că fama despre descompunerea alianței triple este sau un *pium desiderium*, sau o temere exagerată.

Numai o eventualitate ar permite aguduirea alianței. Când politicilor concetățenilor nostri maghiari cu politica lor *va banque* li-ar succeda, după ce se fac de ură cu toată monarhia austro-ungară, a se și încăiera cu toate elementele constitutive ale acestei monarhii.

De așa ceva însă și șovinistii compatrioți ai nostri sunt departe.

La 1867 au fost și în Viena oamenii mai circumspecți și mai prudenți ca la 1848.

Au atirnat și traista cu armele și cu banii ceva mai sus decât se poată șovinismul maghiar pune mâna pe ele fără de a se întinde, ba fără de a se întinde și — tot se nu le ajungă.

Ear' dacă monarhia austro-ungară stă nealterată, prelungea toate încercările de a o sgudu, și alianța triplă are să stee neclătită.

Causele, care au constituit-o, încă n'au încetat.

Panslavismul sau mai corect panrusismul și astăzi este tot așa de amenințător, ca și înainte de alianță.

Ear' ce privește în special pe Italia, și dinșa se află în aceleași condițiuni, în care era când a fost necesită a intra în alianță.

Vaticanul încă n'a încetat de a fi o rană politică în corpul mării puteri italiene. Acel Vatican însă nu încetează de a cochetă cu republica franceză, rivală neîmpăcată a Italiei pentru marea internă a Mediteranei. Republica franceză însă nu mai încetează de a trage cu ochiul Rusiei.

Este ciudată combinațiunea între Vaticanul teocratic infalibil și exclusivist până la extrem, între o republică, care în liberalism merge până să se întâlnească cu socialismul lipsit de confesiune și de religie și între panrusismul, care, cu toate-că combate și prigonesce ultramontanismul apusean și suprimă toate libertățile politice și sociale, găsește și modalitatea, de a merge mână în mână și cu acel ultramontanism și cu republicanismul francez. Combinațiunea aceasta din elemente atât de heterogene este o negațiune a unui principiu. Chiemarea ei nu poate fi alta decât de a nimici.

Italia poate să scie ce o așteaptă, când va ajunge să fie spriginită de Vatican și de republica franceză.

De aceea noi așa credem, că criza italiană va avea de urmări schimbare de persoane, însă nu de atitudinea politică în coacertul puterilor.

Toate trei puterile aliate sunt pentru monarhism constituțional și pentru promovarea civilizațiunii, ca antidot contra panrusismului autocrat și a socialismului nihilist. Toate trei au un scop și un scop pozitiv, în interesul veritabil al omenirii. Astfel de societate nu credem că vor voi să o schimbe bărbați politici din Italia nici în cazul, când în fotoliurile ministeriale ar sedea opoziționali, care de un timp încoace au cauzat atâtea momente neplăcute ministrului Crispi și colegilor săi.

În Italia este multă sobrietate politică, măcar că temperamentul Italianilor este sanguinic și se turbură curând. Se turbură, dar' se și trezesc curând.

Tochmai împregiurarea aceasta, combinată cu situațiunea cea grea încă pentru Italiani, ne face să nu credem, că între Italiani vor lipsi bărbații, în care se nu răsune încă cuvintele exclamate de Cavour în zilele când avea să se lupte luptele cele mai grele pentru înființarea Italiei: „Peară numele meu, peară renumele meu, numai Italia să devină națiune!”

Scrisoarea dlui D. Sturdza către „Kreuzzeitung”.

Scrisoarea dlui D. Sturdza publicată în „Kreuzzeitung” și avisată deja de noi, e în traducere română următoarea:

Prețutul D-Voastre diar cuprinde în numărul dela 8 Ianuarie a. c. un raport despre o convorbire, pe care a avut-o corespondentul D Voastre cu mine în Bucuresci. Deoarece acest raport îmi atribuie într'un punct esențial nise cuvinte ce nu corăspund deloc vederilor mele, Vă rog să binevoiți a publica următoarea rectificare.

Pasagiul pe care doresc să l rectific e: „Tochmai acum, când în urma cestiunii ardelenesci raporturile între Ungaria și România au devenit aproape ostile, România trebuie să fie îndoit de precaută la tractări vamale cu Austro-Ungaria. Cu toate aceste, cu oare-care condiții România ar pute fi gata să facă concesii industriei austriace, dacă drept echivalent monarhia austriacă ar îngădui Românilor din Ardeal oare-care drepturi politice. În orice cas nici un guvern român nu poate să arunce numai așa din mână o armă, pe care o are acum în contra Austro-Ungariei.”

Eu n'am amestecat nici-odată relațiunile economice și politice ale Austriei cu Ungaria așa, ca să poată fi vorba de compensațiunile unei țări dintr'o parte și ale celeilalte din altă parte. În genere, după a mea părere, acest fel de compensațiuni, care ferb într'o apă lucruri deosebite ce pretind a fi tractate fiecare deosebit, au efecte rele și nu ajută cu nimic la rezolvarea cestiunilor în sine grele.

Despre doritele raporturi ale popoarelor veșuitoare în regatul Ungariei am putut dice numai ce am spus adese-ori și sincer și bărbăților de stat unguri: că un traiu pațnic, frățesc al lor este o necesitate politică atât pentru regatul Ungariei, cât și pentru țările ce sunt în relațiuni prietenoase cu el, asadar și pentru România. România și Ungaria sunt avise una la alta prin pozițiunea geografică și prin raporturile politice ale Europei, pentru-că aceste două regate sunt expuse acelorași primejdii și au a se teme de același dușman.

Această înțelegere asadar trebuie să fie făcută posibilă din ambele părți, ear' nu îngrăuită. Însă ea este îngreuiată, când vre-o parte ar voi să se mestace în afacerile interne

ale celeilalte părți. În special regatului României, care a învins greutățile politice cele mai mari și care l'și-a cucerit actuala poziție independentă cu ajutorul principului de neintervenire, îi este imposibil a întreprinde o intervențiune în afacerile interne ale altui stat, fără să creeze un cas de precedență cu atât mai periculos chiar în contra sa.

În tot cazul este evident, că un tratament bun, frățesc al Românilor din Ungaria ar stringe relațiile politice ale ambelor regate și le-ar desvolta până la intimitate; tot atât de evident este, că reaua și nedreapta lor tratare crează o poziție critică și din cauză, pentru-că mulți Români din Ungaria nu pot ajunge acolo la poziția dorită, deci emigrează spre Sud, preste Carpați, și prin aceasta apropiază durerile lor de România regatului. Nici Germania nu poate sugruma doară suspinul, când se gândesc la Germanii provinciilor baltice. Dar' nici un Român din regat nu se poate gândi să se folosească de nemulțumirea Românilor din Ungaria ca de o armă pentru câștigarea de compensațiuni economice pentru regatul României.

Este în interesul reciproc și al României și al Ungariei, ca aceste două regate să se înțeleagă politicesc și economic. Însă dacă această înțelegere nu-i deocamdată posibilă pe teren economic, înțelegerea pe cel politic nu-i exclusă. Acesta ar fi însă cazul, dacă o parte sau alta ar voi să se folosească de raporturile politice pentru câștigarea concesionilor economice.

Părerea mea despre situația României este cât se poate mai simplă. Deplinul ei interes o întoarce spre puterile centrale. E clar ca lumina soarelui, că silințele lor au de scop să suțină pacea popoarelor europene. Pentru statele mici, aceasta-i mai mult decât un tractat de garanție ori o declarație de neutralitate. Aceste sunt lucruri teoretice, precând marea operă de pace întemeiată de prințul Bismarck oferă o siguranță pozitivă. Bulgaria tinde doară se poate desvolta liniștită sub aripile acestei puternice alături politice. Pentru România nu poate exista alt dușman, decât acela, care ar încerca să spargă puterile centrale, căci această spargere ar fi egală cu o invasiune străină și cu periclitarea tuturor importanțelor ei revindicări din cei din urmă cinci-zei de ani. Românii din regat doresc susținerea și întărirea actualului *status-quo* european și nici-decum o reîntoarcere la *status-quo* al tractatului dela San-Stefano și al tendențelor lui. Tochmai pentru aceea între România și puterile centrale, așa dar' și între Austro-Ungaria, trebuie să existe un raport lămurit și deschis, care excludă în mod complet arme trase pe sub acuns.

În speranță, că D-Ta, prea stimabile domn vei primi în „Kreuzzeitung” această rectificare, rămân cu mult respect al D-Tale prea plecat

D. Sturdza.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 24 Ianuarie st. v.

Afaceri interne.

În ședința dietei maghiare de alaltieri s'au primit în a treia citire proiectele de lege despre răpausul de Dumineca și despre convenția veterinară ce s'a fost încheiat cu Elveția. După aceasta a urmat desbaterea asupra proiectului despre ajutorarea lucrătorilor bolnavi.

Visita Archiducului Francisc Ferdinand la Petersburg.

„Pol. Corr.” primesce din Petersburg următoarea împărtășire: Tarul a comandat în serviciu prelungă Archiducele Francisc Ferdinand pe timpul cât va petrece acesta în Rusia pe generalul Rosenberg și pe colonelul Paschkoff.

Diarele rusesce continuă a da expresiune viuei mulțumiri ce există în toate cercurile Rusiei pentru apropiata vizită a Archiducului Francisc Ferdinand și spun, că acest eveniment e un simptom îmbucurător pentru raporturile dintre Rusia și Austro-Ungaria.

În contrast cu presa din Petersburg, „Moskowskija Wjedomosti” ține de preste puțină o apropiere între Rusia și Austria. Timp de douăzeci de ani Austria a dovedit, că interesele ei sunt incompatibile cu interesele Rusiei. Rusia nu are trebuință de apropierea Austriei, după care tot numai pagube a avut. Chiar și Austria e conșină de aceasta.

Germania și Austria.

Sub acest titlu publică „Hamburger Nachrichten” un lung articol despre convenția comercială austro-ungară-germană. Diarul din cestiune spune, că Bismarck are încă și astăzi aceleași vederi politice, pe care le-a avut înafte cu dece ani. La timpul seu el a asigurat alianța germano-austriacă în contra tururilor atacurilor, a întărit-o prin lărgirea la întreita alianță și prin menținerea simpatțiilor Angliei, de altă parte el a reprezentat în serviciul patriei sistemul scutirii producțiunii germane, în special a producțiunii economiei rurale. O schimbare a acestei stări, pe care s'a întemeiat popularitatea alianței germano-austro-ungare, e acum reclamată din partea Austro-Ungariei, care din reducerea vămurilor pe cereale germane a făcut o cestiune principală în negocierile pendente. Alianța germano-austro-ungară e rezultatul unor interese politice comune, ear' nu al intereselor eco-

FOIȚA „TRIBUNEI”

Homo sum.

Homo sum: *humani nil a me alienum puto.*
Terențiu, Heautontimorumenos A. I. Sc. 1. V. 77.

— Roman —

de

George Ebers.

Cu autorizațiunea autorului tradus de

Mugur.

Capitolul VIII.

(Urmare din Nr. 18.)

Ea scia, că acești oameni stau toată noaptea în peștera lui Mithras și că salută acolo pe „deul cel tinăr” și răsăritul soarelui cu obiceiuri ciudate, căci de multe-ori păstorița curioasă l'a fost pândit, eșind cu caprele înainte de reversatul zilei la munte și sciind, că slugitorii lui Mithras își sârbbează orgiile lor nocturne.

Acuma îi fulgeră prin minte, că Sirona e singură și că poate la ea, și nu la senatorul a venit Hermas așa târziu.

Ea se spăriă, inima o dusea, și ca totdeauna, când o sguduia ceva, răpita inconșiu de puterea patimii, sări în picioare și se apropiă de ușă, când vocea senatorului o rețină și l'aduse aminte, că se poartă necuviincios.

Sclavul dat în grija ei zăcea și acum cu capul inflamă în friguri și ea scia, că scapă de ori-ce dojană, dacă răspunde domnului seu la întrebarea lui severă, că bolnavul are lipsă de dinșă; dar' ea nu minșe nici-când și mândria o opria și acum se spună un neadever.

Ceialalți sclavi se spăriară, când ea replică senatorului: „Mi-a venit să es afară. Cina ține prea mult.”

Petru se uită pe tereastră, și când vădă, cât de sus stă luna, clătina din cap, ca-și-când s'ar mira de sine însuși, roști, fără de a o dojeni, rugăciunea de mulțumită, făcând sclavilor semnul să ese și se retrase în camera sa, după-ce primul sărutul de seara dela copiii sei, dintre care lipsia numai sculptorul Policarp.

Acolo nu rămase mult singur, căci după-ce Dorotea făcuse dispozițiunile pentru ziua următoare cu logofetul și cu flica sa Martana și după-ce intrase în odaia de dărmă a copilașilor și aruncase o privire iubitoare asupra somnului lor liniștit, aieptând aici o perină, colo un țol de coperit, pași preste pragul sofului seu și l' strigă pe nume.

Petru se opri, se uită la ea și din ochii lui serioși se revărsă preste soția sa un val bogat de dragoste fragedă și mulțumitoare.

Dorotea cunoscuse inima bună a severului bărbat și l' făcă un semn, că l' înțelege; dar' înainte de a afla timp să vorbească, el duse:

„Vino numai mai aproape! Mă apasă greu aici și de partea ta din povară n'ai scăpat.”

„Dă-mi o numai încoace”, îl interpușe ea cu vehemență. „Din fetița sveltă s'a făcut matroana lată în umeri, pentru-că s'fi fie mai ușor a ajuta stăpânului ei să supoarte multe greutăți ale vieții. Dar' eu sunt serios îngrijată. Încă înainte de a merge la biserică l'și-s'a întimplat ceva neplăcut, nu numai în adunarea senatului. Trebuie că este ceva cu copiii!”

„Ce ochi are!” strigă Petru.

„Urți, suri”, replică Dorotea. „Și nici nu sunt cine scie cât de ageri. Dar' când e vorba de voi, de copii și de tine, apoi vîd și în întunerec. Nu ești mulțumit cu Policarp. Ieri, înainte de a pleca la Raithu, l'ai privit, așa — așa, cum se dă? Îmi pot închipi de ce e vorba, dar' cred că-ți faci griji zadar. El e tinăr, și o femeie atât de frumoasă ca Sirona.”

Până aici a ascultat Petru tăcend pe nevăstă-sa. Acum bătu în palme și duse întrerupend-o: „Deu, că nu e lucru curat; — dar' ar trebui să fii obișnuit. — Ceea-ce voiam să-ți spun în taină, vii și-mi povestesci, ca-și-când ar scî-o toți copiii de pe stradă.”

„De ce nu?” întrebă Dorotea. „Când altoesci o mlađiță într'un pom și aceasta se vindecă bine, simte tăietura firezului, care lovesce trunchiul, și binecuvântarea isvorului, care l'udă rădăcinile, ca și-când ar fi plăcerea și bu-

curia ei proprie. Tu ești pomul și eu sunt mlađița și puterea miraculoasă a căsătoriei a făcut din tine și din mine una. Pulsul inimii tale este și al meu, cugetul tîu este și al meu, și de aceea sciu totdeauna, înainte de a-mi spune, ce-ți mișcă inima.”

Ochii plini de bunăte ai Doroteei străluciau țîei la aceste cuvinte; ear' Petru îi prinse cordial amendouă mâinile și duse: „Și când trupina bîtrînă nodoroasă produce câte un fruct dulce, are s'î mulțumească mlađiței. Nu pot crede, ca anahoreții de colo sus s'î placă deosebit lui Dumnezeu, pentru-că trăesc în singurătate! Om întreg și deplin devine bărbatul numai prin nevastă și copii, și cine nu-i are, nu cunoaște nici-odată înălțimile cele mai luminoase și afundimile cele mai întunecoase ale vieții. Dacă bărbatul are s'î pună în cumpănă toată puterea și iscusința sa, apoi este numai pentru casa sa.”

„Pentru a noastră”, strigă Dorotea, „l'le-ai pus în toată puterea cuvîntului!”

„Pentru a noastră”, repetă Petru hotărît și cu gravitatea sonoră a vocii sale adânci. „Doi sînt mai tari ca unul, și decând ne-am desvîțat noi să dîcem „eu” în toate cestiunile, care privesc casa și copiii. Și în casă și în copii am fost atinși astăzi.”

„Senatul nu voesc să participe la construirea drumului?”

„Nu! Episcopul Agapit a hotărît treaba. Nu trebuie să-ți spun, cum stăm amîndoi, și

nu voesc să-î fac imputări, căci e om drept dar' în multe lucruri nu ne vom întălni nici-odată. Scii, că în tinerețele sale a fost soldat, și elvavia lui este aspră, aș pute dice răsboinică. Dacă ar fi fost după el și nu l'ar fi stat într'u ajutor căpetenia noastră Obedian, nu am avé nici o icoană în biserică, ci ar fi ca un magazin, nu ca o casă de rugăciuni. Nu ne-am înțeles amîndoi nici-odată, și decând m'am opus dorinței lui de a face pe Policarp preot, decând am dus băiatul, care de copil desemna mai bine ca mulți măiestri din această epocă miserabilă, care nu nasce artisti mari, la sculptorul Talasiu la învîțătură, vorbesce despre mine ca despre un păgân.”

„Și totuși te stimează mult, o sciu”, îl întrerupse Dorotea.

„Ideea sa bună despre mine l'o revanșez bucuros”, replică Petru. „Și ceea-ce ne desparte nu este lucru ordinar. El crede, că posedă singur credința cea curată și se luptă pentru ea. Operele artistilor le numesc grozăvenii păgănesci și fiecare icoană crede, că duce la idololatrie, el care nici-odată nu a simțit puterea idealisătoare a frumosului. Statutele de ângeri și ceea a păstorului cel bun le-a mai admis, dar' leii lui Policarp au scos din sărită pe bîtrînul oștean. „Idoli blăstemați și făpturile dracului l'a numit.”

(Va urma.)

nomice. Germania a ținut deci alianța politică totdeauna mai presus de interesele economice, și dacă e vorba de „frivolitate“, această imputare nu o privește pe Germania, ci pe Austria. La toată întâmplarea e fapt, că Bismarck își va valida în întreaga lui influență politică, spre a zădărnici reducerea vămurilor pe cereale, și că în această privință el se scie de acord cu majoritatea covârșitoare a poporului german.

Germania.

Într'un ordin de cabinet adresat generalului Waldersee, spre motivarea respingerii cererii de concediere a generalului, se expune anunțarea neobișnuită a monarhului, că el a destina generalului pentru cazul unui război comanda unei armate și, deoarece Waldersee mult timp nu a făcut serviciu la trupă, ținând de lipsă a-l pune acum în fruntea unui corp de armată. Se crede, că Waldersee nu va pute refuza oferta împăratului.

După o telegramă din Berlin, consiliul economic german a luat în unanimitate următoarea rezoluție: Cu privilegiul unor nou convenții comerciale e a se menține scutirea lucrărilor naționale. Pentru reducerea vămurilor economice nu există nici un incident; mai departe sînt a se menține măsurile de scutire în contra importării boalelor de vite. Mai departe s'a luat hotărîrea, de a împărtași această rezoluție parlamentului și cancelarului imperiului Caprivi și de a institui o comisiune permanentă pentru sfătuiră asupra chestiunii convențiilor comerciale.

Crisa ministerială din Italia.

Discursul lui Crispi, care a dat prilegiu la demisionarea cabinetului, după un raport telegrafic detaliat al diarului „Perseveranza“, sună astfel:

În calitate de cap al guvernului nu pot tăce, deoarece astăzi întreaga politică a guvernului, și nu numai politica financiară se află sub discuție. Eu țin de nebasată acuza, că nu m'as fi ținut de promisiunile date. În Polonia eu nu am făcut nici un fel de declarație. Alegătorii mei m'au cunoscut de 48 de ani; ei mi cunosc credința și nu au trebuință de declarații. În Turin am promis, că voi face economisări și voi lucra din toate puterile, pentru-că se fac dările mai suportabile. Deputatul Bonghi s'a pronunțat ieri în termeni foarte aspri asupra politicii mele. Dl Bonghi a fost ministru din Octombrie 1874 până în Martie 1875. Respectul față cu mormintele nu-mi permite a cerceta administrația din acea epocă, dacă însă m'ar fi permis această cercetare, aș pute să vă dovedesc, că administrația de astăzi e cu mult mai bună ca cea de ieri. Finanele de astăzi sînt cu mult mai bune, ca cele de atunci. Atunci nu era nici o armată, nici flotă. Atunci d-voastră erați avisați la o politică servilă față cu străintătatea. Eu nu mă simțesc bine în acest post și doresc, ca un vot să mă scape de el; eu doresc un vot lămurit, după-cum trebuie să-l aibă un om de omenie, care a împlinit o misiune în țeară și care trebuie să știe, dacă voii ori nu să vă întoarceți la guvernele nemulțumirii și ale discreditului.

„Pol. Corr.“ primesc din Roma împărtașirea: În toate cercurile politice serioase se dă expresiune convingerii, că rezolvarea crizei de cabinet, aibă ea ori-și-care sfîrșit, la nici o întîmplare nu va produce o schimbare în politica externă a Italiei. Existența întregii alianțe nu se va atinge nici într'un fel prin noua formare a cabinetului și buna înțelegere între Italia și puterile aliate cu ea va rămîne aceeași și de aci înainte. Abstracție făcînd dela micile fracțiuni extreme, toate partidele politice din țeară sînt convinse despre necesitatea menținerii întregii alianțe, ceea-ce s'a manifestat și în programele acestor partide și în discursurile conducătorilor lor pe timpul celei din urmă campanii electorale, și nu poate exista nici o îndoială, că ori-care ministru, care ar fi să se prezente camerei, va anunța întreita alianță drept basă ne-schimbată a politicii externe a Italiei.

„Neue Züricher Zeitung“ observă la căderea lui Crispi: Dacă căderea lui Crispi înseamnă o desăbierare a întregii alianțe, nu avem cuvinte, de a fi prea neconsolabili din această cauză, deoarece pentru republica noastră încungurată de state pu-

ternice întreita alianță nu înseamnă numai ligă de pace, ci alianța puterilor conservatoare, care își întind mîinile peste capetele noastre și într'o bună dimineață ar simți poftă, de a ne pune pe noi cei mai slabi în fața unei porunci de a puterii. Spre a nu fi rău înțelegi în neîncrederea ce o avem față cu această alianță, e de lipsă de a ne aduce aminte de temerile, care domniau în Elveția pe timpul conflictului Wohlgenmuth.

Revolta militară din Belgia.

Din Bruxela se împărtașesc: Cercetarea în revolta militară a scos la iveală o agitațiune socialistă în armată. Guvernul crede a fi găsit urmele unui extins complot militar.

Evenimentele din Serbia.

„Odjek“ împărtașesc numirea sôvirșită a dlui Milosavljevici de ministru de interne.

Noul ministru a aprobat modificările, pe care le-a propus comisiunea în legea de presă; de altă parte comisiunea a acceptat fără nici o schimbare dispozițiunile privitoare la imunitatea lui Milan.

Enciclica episcopului Pavel.

Diecesa oradană, în Ian. 1891.

Excelența Sa episcopul de Oradea-mare se adresează cu literele sale dtdo 20 Ian st. n. a. c. către frații și fiii sei diecesani cu o confidență adevărat părintească.

În punctul prim atinge împregiurările grele ale vieții sale relativ la lovitura și înfrîntarea ce i-s-a cauzat prin moartea unui nepot, — apucat acum pe cariera preotească și iubit de toți cei-ce îl cunosc, — ce se agravează prin debilitarea sănătății, cauzându-i suferințe și îngrijiri, în mijlocul cărora toată mîngăierea și-o află în iubirea sinceră a fiilor sei diecesani, care împreună sufer și împreună se bucură cu părintele lor, precum și el e părtaș suferințelor și bucuriilor fiilor sei.

În punctul al doilea înseamnă, că mulți în persoană, mulți în scris îl mîngăie în suferințele sale, ear' la ziua onomastică și Anul Nou îi oftează dar și îndurare lui Dumnezeu, precum și ei se simțesc dispuși cu toți ei consilier intim, când deodată a primit și un „Album“ foarte frumos subscris de întregul cler diecesan, pe care îl consideră ca un clementiu de mare preț, un semn învedereat al iubirii, care îl va mîngăia în toate împregiurările vieții și îl va anima spre fapte energice conducătoare la scopul sublim al destinațiunii.

În punctul ultim se adresează către întreg clerul diecesan cu cele mai călduroase expresii părintesci, asigurându-l despre cea mai sinceră iubire ce o păstrează, provocînd pe toți la ajutor împrumutat prin cuvintele: „Vă rog totodată să mă spriginți cu rugăciunile Voastre, precum Vă spriginesc și eu înaintea tronului ceresc“.

Tot înțelesul acestor puncte cuprinde în sine cu adevărat „per excellentiam“ simțiminte părintesci puse din o inimă curată, nealterată cu informațiuni sincere. Și poate fi bunul părinte convins, că precum până acum, cu atât mai virtuos de acum înainte clerul diecesan sale nu numai cu simțimintele, dar și cu avutul și vieța sa e gata în ori-ce împregiurări a sări întru ajutorul bunului seu părinte.

Dar' tocmai pentru aceea e foarte dureros, că deodată cu aceste preagratose manifestări de iubire părintească s'au întrepris după punctul al doilea un șir de puncte, care foarte miroasă a laurism și nici-decum nu convin cu cuprinsul celor două puncte din început și al celui din urmă, din care respiră o iubire, o îngrijire cu adevărat părintească, ear' celelalte disprețuiesc simțul național, excludînd și noțiunea de „națiune“, timbrînd pe aceea, care au adus pe tapet în „Gazeta“ și „Tribuna“ afacerea gimnasiunii din Beiuș cu epitetul de: indiviđi nepacincii, elemente turbulente, seducători de opiniunea publică și a redactorilor, calumniatori, subminatori ai auctorității episcopesci, cu scopuri meschine de a sfășia diecesa în partide, temerari, falsificatori. c. l. Aceia, care șoptesc astfel bunului episcop, sînt foarte păcătoși. Excluderea limbii române din gimnasiul superior din Beiuș și școalele populare din Nyir, precum și treburile din seminarul Oradan sînt lucruri concrete și nu se pot ascunde nici la umbra neagră a epitetelor de mai sus. Acele însă nu le-a făcut bunul episcop, care a sacrosanctat până acum pentru diecesa sa 400 mii florini, ci față cu gimnasiul și școalele populare le-a făcut guvernul maghiar, eară treburile din seminar sînt scrise în contul lui Lăuran. Când a venit sub discuțiune publică afacerea gimnasiunii, tot acel guvern maghiar a fost, care a tras persoana episcopului acolo,

ear' când s'au desbătut în publicitate treburile din seminar, dragutul de Lăuran a fost acela, care fără pic de cauză, prin sofisme și scutiri trase de coamă s'a opintit a demonstra, că atacul e îndreptat în contra episcopului, — acest cînt era și cu ocaziunea consistoriului plenar. — Tot Lăuran, prin neclăuzita sa provocare criticătoare la faptele episcopilor de pie memorie, a stors concluziunea, că și după moartea bunului episcop se pot afla Lăurani, care vor scormoni faptele lui. Tot aroganța lui Lăuran a însăprît discuțiunea, pălîmînd prin nesocotii și articoli cele mai delicate simțuri ale ori-și-cărui Român, gerându-se de apărătorul sovînismului, ba unul l'a comențat și în „Szabadság“. N'a avut dar' lipă nici „Gazeta“, nici „Tribuna“ de seducerea „unor elemente turbulente“, căci au stat în „Gazeta“ articoli lui Lăuran în toată glătatea lor, din care au putut trage și au și tras concluziunea.

Însuși bunul episcop în literele sale desaproabă în termeni foarte aspri fapta aceluia, care din când în când au suferit, ba doară au oferit în gimnasiul de Beiuș violarea dreptului de limbă. Dar' ce vor dice urmașii despre predecesorii aceluia, în a căror preșență s'a efectuat călcarea dreptului garantat prin lege, excludîndu-se din întreg gimnasiul superior limba română, după care va trebui înomise să urmeze și în cel inferior. — Scim noi aceea, că cîtă trudă spirituală și materială a bunului episcop s'a zădărnicit în silința de a împedea această călcare, dar' tocmai pentru aceea n'ar fi trebuit împedecate „vox populi vox dei“. Acuma că „Veto“ ul, la care se pregătia diecesa să-l facă ar ave succes dorit sau ba? e altă întrebare, dar' la toată întîmplarea ministrul Csáky n'ar ave acuma ocaziune a se lăuda așa precum se laudă. —

Scim și dureros simțim, ce lucru nespuse de greu și gingaș e pentru bunul episcop, ca să de ocaziune clerului ca să-și ridice graul seu de protest în contra uneltirilor guvernului maghiar. Însă când e vorba de interesele unei diecese, de onoarea unei națiuni, atunci interesele personale rămân a fi particulare și e contrar demnității a împrumuta în literele sale epitete de acele, care nu se pot afla în inima sa cea bună.

Sînt foarte sfînte și d-geesci cuvintele bunului părinte, când dice: „Și Vă rog totodată să mă spriginți cu rugăciunile Voastre, precum Vă spriginesc și eu înaintea tronului ceresc“. Nu ne cam noi în contra tronului ceresc, dar' nici în contra celui pămîntesc. Acela ni-a dat nou drepturi, ba nu ne cîim nici în contra naturii și a patriei, că soarele și luna își revărsă rațele sale preste toți, precum și patria cuprinde în sinul seu pe toți, ci ne cîim în contra aceluia, care dela Români ca atari se opintesc a denega și caracterul omenes. Nu ne temem noi, că din bunul nostru părinte vor face Maghiar, ba nici de aceea nu ne temem că din Dr. Lăuran vor face mai mare maghiaron decum e, ci ne temem familie, ne temem diecesa, în care pentru națiunea noastră se întîmplă lucruri foarte triste.

A face acuma reflexiuni despre consistoriul plenar, aflu de superfluu, deoarece în „Tribuna“ nr. 13 s'a publicat „O scrisoare arhierască“, citească cele dela punctul al treilea în jos și va afla în compendiu cele petrecute în consistoriul plenar și-și poate face din ele cine va vră reflexiunile naționale.

Noi însă n'avem numai religione și caracter diecesan, noi scim, că trebuie mai înainte să se nască omul, ca să poată fi membru al cultărei religioase, ear' ca să o poată profesa, trebuie să știe ceva limbă. Pe noi ne-a învățat dulcea noastră mamă în limba românească, această limbă e și a diecesei noastre. Până-cînd dară în gimnasiul superior din Beiuș și în multe școale populare limba aceasta se înlocuiesc prin alta, până-cînd din seminarul de Oradea-mare recorg la teologie tineri, care în 8 ani n'au învățat limba română și-i necesită însuși bunul episcop a-i respinge din cauza nesciinței limbii române; pînă-cînd în seminarul român se aplică instructor, care nu știe limba română; pînă-cînd Dr. Lăuran face din toți preoții diecesani agenți de prenumerațiune la opurile sale maghiare, a căror agentură principală e cancelaria diecesană, de unde se trimite la toți preoții ex offio coalele de prenumerațiune, — să mai continuez? cred a fi destule odată, — pînă-cînd dară aceste sînt lucruri concrete, permită-mi bunul episcop să mă declar, că de ce nu pricep, cum și-a dat semnatura sa la epitetul de ce nu convin cu inima sa cea bună, și nu știu, care sînt mai seduși, opiniunea publică sau bunul episcop?

Nu știu nici despre intențiunea de a sfășia diecesa în partide, afară de acel partid, care în sinodul din 1882 a zădărnicit unele intențiuni bune ale bunului episcop. Apoi Românul dice: „Lupul își schimbă părul, dar' năruval nu“. Extravaganțele corifeului acestui partid le curme bunul episcop, că diecesa va fi într'o conțelegere, de care avem foarte mare lipsă mai ales acum, cînd, afară

de alte călcări de drepturi, sub masca culturii și a patriotismului ni-se pregătesc cel mai rafinat atac în contra religiunii, națiunii și a averii sub firma de „asile“. Aici nu mai poate fi vorba de susceptibilități personale, pentru-că ori-cîte apucături sau sofisme vom îngrămădi preste olaltă, rămîne un adevăr necontestabil, că în regatul Sfîntului Ștefan, Românii nicăiri nu sînt așa expuși desuaționalizării ca în diecesa noastră, și au și înaintat binisor pe povîrnișul acesta. Avem comune, unde limba română nu-i acasă. Cred că o scie bine împregiurarea aceasta bunul episcop. Dacă cei chibitai vor prepune causei naționale susceptibilități personale, ear' glasul aceluia, care fac publicul atent despre împregiurările acestora, îl vor timbra de scopuri meschine contrare caracterului diecesan, nu preste mult vom ave diecesan, în a cărei mare parte înzard vom umbla cu psaltirea română, căci dacă părintele cu fiii nu se vor uni, nu se vor consulta, adimăne putem cînta pe acolo, cum se cîntă și acum în unele locuri: *Uram legyelmek minelink!*

Diecesanul.

Din Bucovina.

Asupra situațiunii politice actuale a Românilor din Bucovina față cu alegerile parlamentare ni-se scriu din Suceava cu data de 2 Februarie n. următoarele:

În 2 Martie încep în Bucovina alegerile pentru Reichsrath. Căpităniile s'au prefăcut deja în birouri electorale și căpitani și-au primit ordinele lor. Românii sînt cu totul nepregătiți și vor alege chiar pe adversarii lor naționali, dacă va dori președintele țării; ei nu-și cunosc dreptul, ci numai porunca căpitănilor. Spre a-i lumina s'a fost înființat în Suceava „Revista Politică“, care, spre nenorocirea Bucoveninilor, a cădut în mîna avocatului Lupu și a părăsit programul ei național de mai înainte. Vara trecută s'au făcut în Bucovina alegeri la dieta din Cernăuți și o alegere în ținutul Suceava-Cămpulung-Rădăuți pentru Reichsrath-ul din Viena: față cu aceste alegeri rămase „Revista Politică“ pasivă. Apoi s'a făcut în Ianuarie trecut numărarea poporului din Bucovina; „Revista Politică“ nu a aflat nici un cuvînt pentru luminarea poporului român în această treabă atât de vitală pentru națiunea noastră. În prezent se pregătesc în toată țeara alegerile generale pentru Reichsrath și celelalte naționalități desvoaltă în jurnalele lor o agitațiune febrilă, ca și pe timpul alegerilor din vara trecută și pe timpul numărării poporului din Ianuarie trecut, ear' „Revista Politică“ rămase și de astădată mută. Și totuși această foită fu creată tocmai cu privire la numărarea poporului și la alegerile pentru dietă și Reichsrath. Ea avea să povățuească și să lumineze poporul român, să destăinuască și să combată manoperele dușmanilor lui. Dar' meșter e dracul! Toate intențiunile întemeietorilor „Revistei Politice“ sînt nimicite și amicii poporului privesc cu mîhnire și indignațiune la cele-ce se petrec.

Este o batjocură amară pentru poporul român din ținutul Suceava-Cămpulung-Rădăuți, că i-se cere oficial să-l realegă ca reprezentant al seu pe un boer Neamț, străin de limba și credința, de interesele materiale și spirituale ale Românilor. Poporul, în neștiința sa, va alege, ca și în vara trecută, pe adversarul intereselor sale naționale, ear' căția preoți ticăloși vor merge cu exemplul său înainte. Nu înzadar poartă doară acești alegători, împreună cu fețele lor bisericesci, în cercurile oficiale denumirea de „Stimmvieh“.

Nu mai o unică alegere s'ar pute face în Bucovina liberă de influența guvernului; aceasta este alegerea reprezentantului fondului bisericii noastre. Dară nenorocirea fatală a poporului nostru îl persecută pretutindenea, și după vrednicul Mitrofanovici a urmat, precum a voit metropolitul, un adevărat trapist, una cască-gură. Sciu, că bine ne-a mai prezentat în sesiunea trecută! Răsuna sala de cuvîntările lui pline de spirit și sta lumea cu gura căscată, de-l admira! Rușine, rușine!

Oare între 300 de preoți nu se poate afla un reprezentant bun? Dacă nu, atunci să se aleagă un mirean vrednic, ear' nu o nulă spirituală.

Dorim, ca de astădată să nu se repețească greșeala din trecut, nici să nu se aleagă vre-unul dintre numeroșii candidați la metropolie, căci fiecare din ei îi va fi un deputat slugarnic, va grijii de viitorul seu și va neglija interesele bisericii și ale poporului, ba chiar le va trada, dacă i-se va cere. Feresce-ne, Doamne, de acești speculanți!

Concluziunea noastră este: Să se aleagă un preot înșurat, cum a fost Mitrofanovici, sau un mirean vrednic! Ori-ce alegere, care nu ar corăspunde interesului poporului și al bisericii, vom biciui-o fără cruțare.

Cestiunea ardelenască în parlamentul român.

Discursul deputatului C. Cogălniceanu, ținut în ședința camerei României la 14/26 Ianuarie a. c.

(Urmare și fine.)

Cu retragerea dlui Catargiu lucrurile se încurcă, situațiunea nu mai este clară. Într'o zi, cu ocaziunea votării fortificațiunilor, dl Carp se scoală și declară, într'un mod atât de categoric, cum a declarat acum intrerupîndu-mă, că d-sa este pentru Occident în contra Orientului, că este pentru tripla alianță în contra Rusiei. Este adevărat că dl Lahovary, ministru de externe, a luat cuvîntul și a dis: „Ceea-ce am onoare să declar dlui Catargiu este, că considerațiunile de politică generală, considerațiunile istorice și prevederile viitorului, pe care un deputat chiar de importanța dlui Carp vine și le face, le face pe socoteala sa“. Și atunci dl Lahovary, ministru de externe, declară că nu sîntem legați cu nimeni, că nu este pentru politica triplei alianțe, ci este pentru o politică, dacă n'a dis cuvîntul neutr, dar' cam acesta a fost înțelesul. Cu toată această formală declarațiune, tot a mai rămas bănuială în spiritul multora dintre noi; chiar dl Catargiu a apostrofă pe dl Lahovary și a dis: „Dl Carp, cu voturile junimiste de care dispune, ține în mîna sa soarta ministerului și vei face ce va voi dl Carp“.

Ei bine, dlor, acea bănuială a devenit astăzi un fapt cert, căci astăzi nu mai avem a face cu declarația dlui Carp, deși șeful majorității, sau cel puțin șeful grupului celui mai însemnat al majorității, pe care se spriginesc guvernul astăzi; avem a face cu declarațiunile dlui Maiorescu, nu numai membru însemnat al aceluia grup, dar' membru al guvernului, alături cu dl Lahovary, și atunci mă întreb: Pe cine să cerem noi? Pe dl Lahovary sau pe dl Maiorescu? Căci nu admit teoria dlui ministru de externe, expusă în senat, că d-sa, că ministrul de externe este singur răspunzător de politica exterioară. După constituțiune, după chiar legea responsabilității ministeriale, nu ministrul de externe singur este răspunzător, ci guvernul întreg, și prin urmare nu poate singur ministrul de externe să fie răspunderea. Ce ați dice d-voastre, dacă în Germania s'ar ridica un ministru și ar declara, că este pentru alianța cu Rusia? Ar mai pute acel ministru să stea pe banca ministerială un moment alături de cancelarul Germaniei? Sciti ce s'a petrecut în Italia; ministrul Said Doda a arătat oare-care velleitate pentru unirea cu Franța și a doua zi a trebuit să-și deie demisiunea. Dl Crispi a trebuit să declare, că sînt unele împregiurări, cînd este vorba de trăsuri esențiale asupra politicii, că ministrul trebuie să plece. Așadar' să vedem în combinațiunea actuală a ministerului ce idee poate prevala, care politică poate predomina. Cea urmărită de dl Lahovary sau cea urmărită de dl Maiorescu? Mai înainte de toate în minister, numeric vorbind, se pare că balanța trage de partea dlui Lahovary; dar' cercetînd lucrurile mai deaproape, vom vedea, că balanța este în favorul dlui Maiorescu.

În minister sînt trei membri junimisti, trei luptători, partizani nu numai bine disciplinați, dar' dintre cei mai fanatici, care jură în numele șefului lor.

Dela partea dlui Lahovary este mai înțeu dl general Vlădescu, care nu este om de partid, nici om politic; însuși d-sa a declarat, că a fost chemat prin încrederea Maiestății Sale pentru a se ocupa de cestiunea militară. Nu voi să discut acum constituționalitatea acestei cestiuni; dar' punem pe dl ministru de război deoparte.

Vine apoi dl Triandafil. Dlor, ori-cine știe, că d-sa este omul păcii. D-sa caută să împace pe toată lumea. Rămân dar' ca luptători energici dl Lahovary și dl general Manu; dar' în ceea-ce privește pe dl general Manu, simpatile sale germane sînt bine cunoscute, apoi declarațiunile d-sale în privința politicii externe nu sînt deloc atât de categorice ca ale dlui Lahovary. D-sa a declarat următoarele:

„Eu, care sînt pe această bancă, sciu că dela Noemvrie încoace, decînd sînt președinte al consiliului, nu s'a încheiat nici un tractat“.

Apoi, domnilor, nu stă cestiunea aci; nu este vorba dacă s'a încheiat vre-o convențiune; dar' cine ne spune, că nu a existat o asemenea convențiune înainte de căderea guvernului liberal? În tot cazul, domnul general Manu nu s'a pronunțat asupra politicii externe, căci dacă este vorba de convențiune, asemenea convențiuni sînt secrete, nici un ministru nu poate să declare, cum n'a declarat nici dl Brătianu, și prin urmare dl general Manu nu s'a pronunțat în mod categoric, pentru care politică exterioară este d-sa.

Asadar' vedeți, că admitând chiar acest raționament, balanța este în favorul politicii exterioare a dlui Maiorescu.

Prin urmare conclud și dic, că până când nu se va da o desmărire categorică celor declarate de domnul Maiorescu, domnul Maiorescu nu mai poate sta un minut pe bancă alături de domnul Lahovary; căci dacă domnul Maiorescu va sta, țeara și străinătatea va ști, cu toate declarațiunile, cât de categorice, ale dlui ministru al afacerilor străine, că a triumfat politica exterioară a dlui Maiorescu, că există o înțelegere între noi și tripla alianță.

Am dis.

CRONICĂ.

Archiducele Otto și soția au plecat în 3 l. c. la Abbazia pentru o petrecere de mai multe săptămâni.

Nouele table regesci, după-cum anunță „Nemzet”, își vor începe activitatea în 4 Maiu a. c.

Camera advocațională din Sibiu aduce la cunoștință, că avocatul Iosif Roth din Sebeș-săseș, în urma morții sale, a fost șters din lista camerei, ear' curator al cancelariei sale a fost numit avocatul Dr. Gustav Krasser.

Dela universitatea din Budapesta. La propunerea senatului universitar, ministrul de culte a sistemat prelungă facultatea juridică o nouă catedră pentru științele financiare și dreptul financiar. Concursul este scris până în 30 Martie n.

Pușca cu repetiție. După-cum se scrie din Viena, aproape toate regimentele de infanterie teritorială din Austria și Dalmatia, precum și vânătorii teritoriali tirolieni vor primi pușca cu repetiție de calibrul cel mic.

Cas de moarte. Din Timișoara se anunță, că căpitanul orășenesc de acolo, George Dragovici, a răposat la 3 l. c. în etate de 50 de ani.

Din comitatul Hunedoarei. Ni-se scrie din Nădăștia-superioară: Lipsa de nutreț pentru vite, ce se simte în unele comune din giurul Hunedoarei la mod îngrozitor, a adus pe bieții economi la disperare. Aproape în fiecare zi se pot vedea o mulțime de oameni umblând încoace și încolo după fân. — Unii proprietari din Hunedoara au vândut în săptămânile trecute câte o claie de fân, cam de 2 care bune, în preț de 70—80 fl. — Cât de bine ar fi dacă și în părțile aceste s'ar înființa o societate de agricultură, cum e de ex. cea din comitatul Sibului, care s'ar aduce pe țărani să se ocupe mai mult cu cultivarea trifoiului, lufenei etc. prin care s'ar scăpa de grija nutrețului, sau cel puțin n'ar fi siliți a lua în arândă fânețe cu prețuri așa de mari de pe la Streiu în depărtare de 3—4 zile, cum o fac cu deosebire cei din Nădăștia-superioară, Nădăștia-inferioară, Ocolii etc. Atunci tot pe același petec de pământ ar putea produce, în loc de o claie, două sau trei și și ar cruța timpul și vitele.

Incendii. Ni-se scrie din Crocna: În noaptea de 21 Ianuarie v. a. c. casa comunală din Iosia, în care de prezent locuiesc preotul local George Costina, a fost mistuită de flăcări. E de însemnat, că flăcările nu au mistuit numai casa singură, ci o mare daună i-s'a causat preotului, arându-i pe podul casei: 25 șinice de cucuruz, 15 șinice de grâu, 3 șinice de mazăre, 6 saci cu fână, 2 clișe (slămini), carne de porc, unsoare și mai multe rupe; apoi scufund în casă șifonerele, și-a spart mai multe vase, a mai pierdut 37 fl. etc., care toate compute laolaltă dau o sumă de peste 500 fl. Casa a fost asigurată, victualii însă nu. Causa focului se dăce a fi fost un servitor, care băgând seara lemne prea multe în cuptor, s'ar fi aprins ușorii dela gaura cuptorului din părețe, apoi dintr'această focul a sărit în pod, prefăcând în cenușe toate părțile de lemn ale casei și lăsând prin aceasta pe domnul preot Costina într-o stare miseră împreună cu familia sa.

Căderele băncii populare din Bichiș-Ciaba. „Budapesti Hirpal” primesce dela corespondentul său din Bichiș-Ciaba scirea surprinzătoare, că Carol Launer, căsătorit de fraudant al băncii populare, a răposat în 2 l. c. d. a. în temniță. Moartea casarului e o pierdere mare pentru investigațiune, care chiar și acum cuprinde numai combinațiuni nesigure. Când cadavru a fost dus din edificiul temniței în spital, mulțimea înfuriată a scuiptat asupra cosciugului. Judele de instrucție s'a îngrijit, ca directorul băncii populare, Ladislav Bartoky, care încă e arestat, să nu scie deloc despre moartea casarului. Medicii cred, că Launer a murit de apăsare de creier. Directorul Bartoky neagă și acum cu cerbicie, că ar fi defraudat. Toată averea directorilor și a amplor băncii e pusă sub sechestru. Mai multe familii cu vață au ajuns într-o stare amarnică prin catastrofa băncii populare.

O nouă secțiune a ligei pentru unitatea culturală a Românilor. În urma inițiativei luate de mai multe persoane, a s'a constituit și în Focșani o secțiune a ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor. Duminică în 20 Ianuarie curent a avut loc o întrunire în sala liceului, unde s'a procedat la alegerea unui comitet de 15 persoane, care este compus din domni N. Tipei, C. Cernat, Dr. Lungu, Gr. Bălănescu, Gh. O-

leanu, St. C. Ioan, Ilie Baican, N. Pană, N. Voinov, C. Neguț, Ioan Colesiu, Gr. Negulescu, P. G. Ilie, I. Florescu și D. Mileteanu.

Executarea lui Eyraud în Paris. Cititorii noștri cunosc afacerea Eyraud, care a făcut atâtă șomot. Eyraud, în complicitate cu frumoașa sa amantă Gabriela Bompard, după-ce a tras la locuința aceste din urmă pe nefericitul portărel Gouffé, — om avut, tată a două fete, dar' cam desfrănat, — l'a sugrumat ca s'el prade, a pus cadavru într-o ladă neagră și l'a transportat la Lyon, unde l'a lăpădat afară din oraș în nise tufșuri. Din dările de seamă ce am făcut, cititorii cunosc veețele descoperirii autorilor, predarea de gote a Gabrielei, arestarea lui Eyraud, procesul și osândirea la moarte a acestuia. Cât din partea soției și ficei asasinului Eyraud, atât și din partea avocatului și chiar a juraților, care l-au osândit, s'au făcut numeroase demersuri pe lângă domnul Carnot, președintele republicii, ca să facă us de pregorativa sa constituțională și să grațieze pe Eyraud. Toate stăruințele au fost înzadar. Dl Carnot n'a voit să îndulcească groasnică pe asasin. După-cum se telegrafează din Paris, asasinul și-a luat pe deapă în 3 l. c. n. la orele 7 și 20 m. dimineața. El a fost executat pe piața Roquette, în fața unei imense mulțimi, care încă de cu noapte ocupase împrejurimile. În timpul toaletei, ca și în drumul dela închisoare până la ghilolină și până în ultimul moment, Eyraud s'a purtat cu curaj.

Invențiune. Diarele parisiene aduc vestea, că încercările proprietarilor de vin din Franța relative la dregerea vinurilor stricate prin electricitate, au reușit de minune. Așa astăzi, grație curentilor electrici, curenți ce printr-un mic mecanism traversează masa lichidului, fie pus în sticle sau butoaie, vinul, oricât de acru, mucigăos sau chiar nu fiind, devine foar e tare, foarte bun de beut și foarte vechi. Care s'el secretul acestei invențiuni? Eată-l: curenții electrici trecând prin vin, omoară microbii ce se nasc și din care causă vinul ca și ori-ce ființe se îmbolnăvesce.

Distincțiune. De o mare și putem dice de o bine meritată distincțiune a fost împărțit comerciantul de semințe din Budapesta Edmund Mauthner, ale cărui merite pentru ridicarea culturii de semințe în patrie sunt destul de cunoscute fiecărui agricultor. Maiestatea Sa a decorat din nou pe meritul proprietar al firmei, — care la expozițiunea agronomică vieneză din anul trecut a primit pentru semințele sale între toți concurenții cel mai înalt preț, diploma de onoare cu crucea de cavalier al ordinului Francisc-Iosif. Ne bucurăm totodată de învingerea câștigată a producătorilor ungare, precum și de meritata distincțiune o firmei.

Din public.*)

Convocare.

Arondându-se din nou despărțimintele „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, și fiindcă comitetul despărțimintelui nostru, al S. Sebeșului (VI), în urma noii arondări, nici până azi nu s'a întregit, subscrîșii ca membri ordinari ai „Asociațiunii transilvane” din acest despărțimint și totodată și membri ai comitetului, și la înscriinarea acestuia, avem onoare a convoca o adunare generală a acestui despărțimint pe 30 Ianuarie a. c. st. v. la 4 oare p. m. în localul școlii române gr. or. din loc. La ordinele dleilor: 1. Întregirea comitetului. 2. Înscrierea de membri și solvarea taxelor. 3. Carenții. La această adunare se învită toți amicii și binevoitori acestei instituțiuni.

S. Sebeș, în 16 Ianuarie v. 1891.

Z. Mureșan. George Medan.

Ilie Moga.

*) Pentru cele cuprinse în rubric. aceasta redacția nu primesc răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Viena, 5 Februarie n. Archiducele Francisc Ferdinand duce pentru Țarul un autograf al împăratului.

Ministrul de finance Steinbach a făcut lui Dunajewski o vizită. Se pretinde, că ar fi apropiată și retragerea ministrilor Falkenhayn și Prazak.

Cracovia, 5 Februarie n. Diarele poloneze se ocupă cu retragerea lui Dunajewski în cea mai deprătată dispoziție.

Bruxela, 5 Februarie n. Propunerea lui Janson pentru revisuirea constituției a fost respinsă de către majoritatea secțiunii camerei.

Soldatii regimentelor revoltătoare au început a face șomot în arest, au spart ușile, au dat foc saltețelor și plamelor. Revoltanții au fost puși în alt arest.

Roma, 5 Februarie n. Numirea senatorului Saracco de ministru-președinte trece de probabilitate.

Budapesta, 5 Februarie n. Congregațiunea comitatensă a comitatului Somogy, camerele comerciale din Seghedin și Fiume s'au alăturat la protestul contra agitațiunii austriace.

Bibliografie.

Au apărut:

Poesii de Mihail de Bonachi. Un frumos și elegant volum, tipărit pe hârtie de lux București. Ig. Haimann, librar-editor. Calea Victoriei, 73. 1890.

Din „Istoria Românilor în Dacia-Traiană” de A. D. Xenopol a apărut volumul a III-lea cuprinzând epoca dela moartea lui Petru Rareș până la Mateiu Basarab și Vasile Lupul 1546—1633, expusă pe 680 de pagini mari în 8° și însoțită cu 2 planuri ale bătăliilor lui Mihail-Viteazul, cea dela Călugăreni și cea dela Mirislău. Cuprinde un capitol însemnat asupra istoriei Românilor din Ardeal de pe timpul când parte din ei părăsiseră Transilvania pentru a trece munți în Muntenia și Moldova, până la revoluția încercată de ei cu privilegiul venirii lui Mihail Viteazul în țeara din centrul Carpaților. Deasemenea o expunere a mișcărilor culturale a Românilor din Ardeal în vremile cele dintâi ale ivirii ei. Și această parte a eminenței scrieri a profesorului din Iași se recomandă prin aceleași însușiri, ca și celelalte două volume aparute mai înainte. Toată expunerea este întemeiată pe isvoare citate și reproduce în mai bine de 1000 de note în textul lor original. Stilul este tot atât de atrăgător, limpede și curgător, încălțit adeseori de viaa suflare a iubirii de popor, care străbate ca un foc ascuns prin girurile cărții.

Volumul a fost editat și în părți fără legătură cu restul istoriei sub titlul de „Epoca lui Mihail-Viteazul”.

Prețul volumului 10 lei.

Au apărut:

Din traista lui Moș Stoica. O sută și una minciuni populare din țeara Ardealului, date la iveală de Sandu Pungă Goala, dascăl și ficior de popă. Prețul 20 cr. Depusă la librăria N. I. Ciurcu, Brașov, tipografia A. Mureșianu 1891.

A apărut:

Statutele „Societății doamnelor române din Bucovina”. Cernăuți 1891. Tipografia și litografia concesionată ar. h. Silvestru Morar-Andrieș. Editura societății.

În editura librăriei Nebunei din Galați a eșit de sub tipar:

Dorul tinerimii. Cea mai completă și mai nouă colecțiune de cântece, cuprinzând și cântecele ce execută corul metropolitan din Iași. 1 volum foarte elegant conținând 300 cântece din cele-ce se cântă azi. Prețul 1 leu 50 bani. De vândare la toate librăriile din România. Editorii trimit cartea franco după cerere.

A apărut:

„Studii Critice” de I. Gherea (C. Dobrogeanu) edițiunea a 2-a, un volum în 8° de 370 pagini. De vândare la librăria Sococ et Comp. și la toate librăriile din România. Prețul 4 lei.

A apărut volumul I. din cursul de drept public român de dl C. G. Disescu, avocat și profesor la facultatea de drept din București.

A eșit de sub tipar din imprimăria „Românului” „Cercetări” despre școlile românești din Turcia de Theodor Burada. Prețul 2 lei.

LOTERIE.

Tragerea din 4 Februarie. st. n.

Brün: 71 16 8 38 20

Căldarul dleii

25 Ianuarie (6 Februarie) 1891.

Iulian: Grigorie Teol.

Gregorian: Dorotea.

Sorote: răsare 7.15, apune 5.14

Buletin meteorologic.

Sibiu, 5 Februarie n. 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 755.9)	Diferența din presiune	Temperatura după 3-jisus	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
727.2	-5.0	-2.2	-0.8—5.6	V

Din țeară 2 Februarie n. 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiunea atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	țaria
Budapesta	777	-5.8	—	—
Sătmar	778	-4.1	SV	2
Ciuj	776	-4.0	S	2
Orșova	778	-8.1	S	2
Arad	779	-8.5	SO	3
Panciova	777	-6.5	S	3

Teatrul orășenesc în Sibiu.

Sâmbătă, 7 Februarie 1891:

Abonament VIII. Reprezentația 9.

„Die Anna Lise”.

Comedie istorică în 5 acte de Hermann Hersch.

Economie.

O fabrică de mărfuri de joc pe acții se va înființa în Sibiu. Prospectul edat de comitet este următorul: 1. Sub firma „Fabrică sibiiană de mărfuri de joc, societate pe acții”, se va înființa o societate pe acții cu reședința în Sibiu, care se va ocupa cu producțiunea de mărfuri de joc de tot felul, precum și de mărfuri industriale. 2. Capitalul fundațional este statoric cu 30.000 fl., care va fi împărțit în 600 de acții à 50 fl. Îndată ce acțiunile vor fi subscrise și 50% din întreg capitalul plătit, societatea se va constitui. Plățile mai departe var fi prescrise de direcțiune după trebuință. O urcare a capitalului fundațional se va putea hotări numai de adunarea generală. La înmulțirea capitalului fundațional proprietarii de acțiuni au prerogative dela a căștiga noi acțiuni. 3. La adunarea generală toți acționarii induși în cartea acțiunilor sânt îndreptățiți la vot. Pose-sorii de 1—10 acții au un vot, ear' care au mai mult de 10 acții, două voturi. Mai mult de două voturi nu poate avea nici un acționar. 4. Din câștigul curat se va împărți mai înainte o dividendă de 5% după capitalul de acții plătit. 5. Din plusul ce mai rămâne, 10% sânt destinate ca tantieme pentru membrii direcțiunii, ear' 20—50% se alătură la fondul de rezervă; restul se va împărți ca supra-dividendă între acționari. 6. Termenul final pentru subscrivere este 15 Martie 1891. Sibiu în 22 Ianuarie 1891. — Informațiuni se pot cere dela dl Rudolf Thör, funcționar la institutul de credit fonciar în Sibiu.

Consultările anchetei privitor la legea despre vinurile artificiale s'a încheiat la 2 l. c. n., spune „Neues Pester Journal”. Proiectul de lege consistă din 11 puncte a fost desbătut în patru ședințe, spune mai departe înțelger amintit, și s'a ajuns la o deplină înțelger între delegații reuniunii de agricultură regnicolare, ai camerelor comerciale ungare și croate și între reprezentanții ministrului de comerț și ai celui de agricultură. Ministrul de comerț Baross a promis, că se va întreprinde și în Austria pentru aducerea unei legi analoge, fără-ca prin asta să suferă întârziere sau să fie influențată intrarea în vigoare a legii ungurești. Ministrului i-s'a exprimat mulțumită din partea celor prezenți pentru ninsuțelile sale în scopul creării legii și pentru procederea sa pliă de tact întru aplanarea diferențelor de păreri.

Sortire. La 3 Februarie n. a avut loc în Viena sortirea seriilor ale losurilor de stat austriace din 18 O. Au eșit la sorti următoarele serii: 5 100 278 310 405 612 643 723 1773 1510 1538 1707 1841 1861 1874 2048 2277 2342 2355 2598 2735 3 17 3424 3623 3663 3685 4104 4168 4174 4184 4366 4383 4397 4576 5050 5096 5 29 5281 5379 5707 5750 5965 6471 6977 7448 7786 7 71 879 7880 7891 7986 050 8231 8257 8389 8501 8833 8869 8877 8978 8997 9027 9195 9499 9536 9640 9817 9908 10109 10138 10325 10485 10491 10731 10747 10944 10961 11004 11103 11117 11190 11302 11457 11551 11586 12086 122 0 12258 12295 12444 12449 12534 2626 12749 12783 12784 12792 12910 12935 12998 13025 13030 13465 13522 13664 13950 14219 14363 14710 14833 14888 14939 14968 15485 15655 15817 15888 16123 16162 16382 16445 16448 16494 16538 16787 17080 17151 17158 17328 174 9 17626 17686 17821 17825 17943 18114 18203 18343 18440 18653 18660 18707 18949 19011 19099 19464 19664 19702 19801 19802.

Prețul mărfurilor.

Țirgul de rimători în Steinbruch. În 3 Febr. n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 44—cr. până 45—cr., ungurești grei tineri 46—cr. până 47—cr. de mijloc 46—cr. până 46½ cr., ușori 45—cr. până 45½ cr., marfă țerănească grea —cr. până —cr., de mijloc 43—cr. până 45—cr., ușoră 43—cr. până 44—cr., românești, de Bakony, grei —cr. până —cr., transito grei, —cr. până —cr., transito de mijloc —cr. până —cr., transito ușori —cr. până —cr. până 44½ cr., transito s'erbesci grei 43½ cr. până 44½ cr., transito de mijloc 43½ cr. până 44½ cr., transito ușori 42—cr. până 43—cr., îngrășați cu cucuruz —cr. până —cr., îngrășați cu ghindă —cr., până —cr., per —cr. cumpăniți dela gară.

Bursa de măriuri din Budapesta dela 3 Febr. n. 1891.

Semințe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
	dela	până	dela	până
Grâu				
Bănățenească vechi	76	—	77	—
Grâu dela Tisă	76	8—	81.5	77
Grâu „Pesta”	76	7.95	8.10	77
Grâu de Alba-Reg.	76	8—	8.15	77
„Bacfa”	76	8—	8.15	77
Grâu ung de Nord	76	7.85	8—	77

Semințe, vechi ori none	Solul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
			dela până
Săcăr		70—72	7.20 7.35
Orz	Nutreț de vînă: de bere	60—62 62—64	6.63 6.90
„	—	64—66	7.80 8.75
„	—	89—41	6.90 7.20
„	—	75	6.15 6.20
„	—	73	6.10 6.15
„	—	74.0	7.75

Grâu	de primă.	7.18	8.14
Cucuruz	de toam.	7.76	7.7
„	—	6.24	6.26
„	—	6.15	6.17
„	—	6.15	6.18

Produse diverse	Solul	Cursul
		dela până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	43—45—
„	roșie	46—58—
Oleu de rap.	rafinat	38.60 34—
Uns. de porc	dela Pesta	52.60 53—
„	dela țeară	—
Slămină	sventată	41.60 42—
„	afumată	50—51—
Său	—	34.50 35—
Prune	—	27.60 28—
Licetiar	slavon, nou	25.50 26.50
„	bănățenească	24.50 25—
„	brută	—
Miere	galbînă străcurată	28—29—
„	de Roseau	127. 128.
Ceară	brut	17.25 17.75
Spirt	—	18.75 13—
„	Drojdințe de spirt	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 5 Februarie n. 1891.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.95	vând. 9.05
Lire turcești	—	10.20	10.30
Imperiali	—	9.15	9.25
Ruble rusești	—	1.80	1.82

Bursa de Budapesta.

Din 3 Februarie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	103.90
„ „ 4%	103.90
„ „ hârtie 5%	100.70
Imprumutul câilor ferate ung.	115—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	112—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	98—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	—
Bonuri rurale ung.	90.70
„ croato-slavone	104—
Obligațiunile desp. regalilor	96—
Imprumut cu premiu ung.	138.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	128.50
Renta de hârtie austriacă	91.50
„ argint austriacă	91.25
„ aur austriacă	108.75
Losurile austr. din 1890	—
Acțiunile băncii austro-ungare	997—
„ de credit ung.	813.75
„ aust.	805—
Seriuri fonciare ale institut. de cred. și economi	102—
Albina	—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.89
Napoleon-d'or	9.04
Mărci 100 imp. germane	56.15
Londra 10 Livres sterlingi	114.25

Bursa de Viena.

Din 3 Februarie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	103.90
„ „ „ 4%	103.90
„ „ hârtie 5%	114.80
Împrumutul câilor ferate ung.	111.75
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung.	98.10
(2-a emisiune)	
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung.	98.10
(2-a emisiune)	
Bonuri rurale ung.	90.30
„ „ „ croato-slavone	104.25
Împrumut cu premiu ung.	136.75
Loasuri pentru regularea Tisei și Seghedin	128.50
Renta de hârtie austriacă	91.50
„ „ „ argint austriacă	91.50
„ „ „ aur austriacă	108.90
Loasuri austr. din 1860	147.25
Acțiunile băncii austro-ungare	990. —
„ „ „ de credit ung.	844.25
„ „ „ „ austr.	806. —
Argintul „ „ „ „	—
„ „ „ împărătești	5.41
Napoleon-d'ori	9.04
Mărci 100 imp. germane	53.10
Londra 10 Livres sterlingi	114.10

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa.